

Te laag niveau tolken bedreigt de rechtsstaat

Foto ANP/HH/Anton Kappers

Deze week protesteren tolken, alweer, [door het hele land](#) tegen het falend beleid van de ministers van Rechtsbescherming en Justitie. Aanleiding is deze keer dat het tolkenregister wagenwijd is opengesteld voor mensen met een te laag taalniveau en zonder tolkopleiding. Voorheen mochten alleen tolken met tenminste C1-niveau zich beëdigd tolk noemen. Nu mogen mensen met B2-niveau zonder relevante opleiding zich als tolk registreren. De B van talenkennis staat hierbij nog net niet voor 'beunhaas', maar voor de kennis van een taal op conversatieniveau. Zo'n conversatieniveau volstaat misschien op de markt, maar niet in de rechtszaal, en dus komt de eerlijke rechtsgang in gevaar. Het is daarom zeer de vraag of deze lagere taaleis juridisch wel houdbaar is. De inzet van B2-tolken in plaats van C1-tolken is mogelijk in strijd met de Europese richtlijn 2010/64/EU en artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Dat artikel geeft recht op een eerlijk proces, en het gebruik van B2-tolken geeft een onaanvaardbaar risico op vertaalfouten. Hier is door raadslieden ook herhaaldelijk over geklaagd. Daar komt nog eens bij dat veel C1-tolken zich het niet eens kunnen permitteren om te werken voor de huidige tolk-en vertaaltarieven die al 40 respectievelijk 58 jaar lang niet geïndexeerd zijn. Geen wonder dat de laatste Friese rechtbanktolk vorige maand vanwege de slechte voorwaarden definitief stopte met zijn werk. De mogelijkheid je in je eigen taal te verdedigen in een strafzaak is een grondrecht. Als Nederland zelf de grondbeginselen van de rechtsstaat niet respecteert, kan het ook nooit op een geloofwaardige manier andere Europese landen aanspreken op hun mensenrechtenschendingen. De beginselen die de Nederlandse regering zo graag in Europa en daarbuiten predikt dienen juist in eigen huis hoog te worden gehouden.

Gabor Landman

Stichting European Language Rights

<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/10/15/tolkenregister-te-laag-niveau-tolken-bedreigt-de-rechtsstaat-a4061917>